

Potrzeba pilniejszych działań na rzecz zapewnienia czystego powietrza dla zdrowia Europejki i Europejczyków

Szanowna Pani Europosłanko, Szanowny Panie Europosle,

podczas zbliżającej się sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego odbędzie się debata i głosowanie nad sprawozdaniem Europosła Javi Lopeza w sprawie wdrażania dyrektyw dotyczących jakości powietrza (AAQD): dyrektywy 2004/107/WE oraz dyrektywy 2008/50/WE (2020/2091(INI)).

Jest to niepowtarzalna okazja, aby podczas bieżącej kadencji znacznie poprawić zdrowie i jakość życia mieszkańców oraz mieszkanki całej Unii Europejskiej dzięki walce z zanieczyszczeniem powietrza, dostosowując obecne normy do wytycznych nauki.

Zanieczyszczenie powietrza stanowi największe zagrożenie środowiskowe dla zdrowia publicznego na całym świecie oraz jest jednym z pięciu głównych czynników ryzyka chorób przewlekłych, takich jak: nowotwory, choroby układu krążenia i układu oddechowego czy cukrzyca. W ostatnim czasie Światowa Federacja Serca (WHF), American College of Cardiology (ACC), Amerykańskie Towarzystwo Kardiologiczne (AHA) i Europejskie Towarzystwo Kardiologiczne (ESC) wystosowały wspólny apel dotyczący pilnej potrzeby walki z zanieczyszczeniem powietrza. Obciążenie zdrowotne spowodowane złą jakością powietrza w UE jest niedopuszczalnie wysokie i powoduje 400 tys. przedwczesnych zgonów oraz setki miliardów euro kosztów zdrowotnych każdego roku. Tylko w Polsce zanieczyszczenie powietrza przyczynia się do prawie 50 tys. przedwczesnych zgonów i generuje koszty wysokości nawet 102 mld dolarów każdego roku.

Istnieje wiele dowodów i wyników badań naukowych dokumentujących wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie. Na przestrzeni ostatnich lat wiele badań skupiało się na negatywnym wpływie na zdrowie dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem faktu, że ich serce, mózg, układ nerwowy czy układ odpornościowy wciąż się rozwijają. Ze względu na zanieczyszczenia powietrza, którym oddycha ciężarna kobieta, zdrowie dzieci może być zagrożone już na etapie płodowym oraz rzutować na całe dorosłe życie. Dokumentowały to m.in. głośne badania prof. Jędrzychowskiego przeprowadzane w Krakowie.

Zanieczyszczeniu powietrza można w znacznej mierze zapobiec, a unijne normy jakości powietrza – zwłaszcza prawnie wiążące wartości dopuszczalne dyrektywy Unii Europejskiej – są kluczowe w ograniczaniu emisji zanieczyszczeń i ustanawiają normy jakości powietrza w celu ochrony zdrowia i życia ludzi.

W związku z pilną potrzebą wdrożenia dalszych instrumentów zapewniających dobrą jakość powietrza, organizacja Health and Environment Alliance apeluje do Pani/Pana o: Wspieranie pełnego dostosowania standardów UE do wytycznych WHO i wyników najnowszych badań naukowych.

Obecne standardy UE AAQD są wynikiem przestarzałego kompromisu politycznego, który nie odzwierciedla obecnych ustaleń naukowych zawartych w wytycznych WHO. Obecnie WHO dokonuje przeglądu swoich rekomendacji dotyczących jakości powietrza i planuje opublikować wyniki tego szczegółowego procesu naukowego w 2021 r. W związku z tym prawnie wiążące limity dla zanieczyszczeń powietrza UE powinny odpowiadać regularnie aktualizowanym rekomendacjom WHO.

POSZERZENIE ZAKRESU NORM JAKOŚCI POWIETRZA

W ostatnich latach przybyło dowodów na to, w jaki sposób dodatkowe zanieczyszczenia powietrza, które obecnie nie są uwzględnione w AAQD, przyczyniają się do złej jakości powietrza i szkodzą zdrowiu. Obejmuje to substancje takie jak: rtęć, sadza, najdrobniejsze pyły zawieszane czy amoniak. W przypadku tych zanieczyszczeń należy wprowadzić normy jakości powietrza i konkretne wymogi dotyczące ich monitorowania.

ZAPEWNIENIE SZYBKIEGO PROCESU LEGISLACYJNEGO ODZWIERCIEDLAJĄCEGO PILNĄ POTRZEBĘ DZIAŁANIA W CELU POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA

Zakończenie procesu legislacyjnego przez Komisję Europejską powinno doprowadzić do zapewnienia korzyści zdrowotnych wynikających z założeń Europejskiego Zielonego Ładu przez cały okres obecnej kadencji – walka z zanieczyszczeniem powietrza jest jednym z nich. Liczymy na Pani/Pana wsparcie, aby korzyści zdrowotne wynikające z wprowadzania odpowiednich regulacji zapewniły lepsze zdrowie obywateli i obywaterek.

Z poważaniem,

Weronika Michalak
Dyrektorka
Health and Environment Alliance (HEAL Polska)

Health and Environment Alliance (HEAL) jest organizacją non-profit analizującą wpływ środowiska na zdrowie publiczne, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Unii Europejskiej (UE). Nasza praca polega na promowaniu przyjaznych zdrowiu rozwiązań w zakresie kształtowania prawa i polityki. Podnosimy świadomość na temat korzyści płynących z działań na rzecz zdrowia środowiskowego oraz regulacji chroniących osoby narażone na negatywne skutki zanieczyszczeń środowiska, a w Polsce głównie zanieczyszczeń powietrza i zmiany klimatu.

HEAL to sojusz ponad 70 organizacji członkowskich, reprezentujących lekarzy, pracowników służby zdrowia, pacjentów, ekspertów zdrowia środowiskowego i naukowców, którzy łącznie reprezentują 200 mln ludzi w 53 krajach Europejskiego Regionu WHO.

Analizujemy i przywołujemy dowody naukowe niezależnych ekspertów ze środowisk i instytucji zajmujących ze zdrowiem, przedstawiając je decydom i wpływając na proces decyzyjny związany z promocją sprawiedliwych, przyjaznych zdrowiu i środowisku rozwiązań implementowanych w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Naszym celem jest zdrowa przyszłość dla nas i przyszłych pokoleń.

Nr HEAL w rejestrze na rzecz przejrzystości: 00723343929-96